

SMÅKRAFT AS
Postboks 7050
5020 BERGEN

Vår dato: 16.09.2020
Vår ref.: 201903413-15
Arkiv: 312
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Tord Solvang

NVE gir tillatelse til regulering av Trollsvatnet i Snåsa kommune - Oversendelse av NVEs vedtak

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser, slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Småkraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til å regulere Trollsvatnet med 1,0 meter. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE mottok en søknad fra Småkraft AS datert 20.5.2019 om tillatelse til regulering av Trollsvatnet i Snåsa kommune. Vi gjengir følgende sammendrag fra søknaden:

«I forbindelse med Bruvollrelva kraftverk er det pr. i dag ingen reguleringsmagasiner i vassdraget. Det søkes herved om regulering av Trollsvatnet mellom kote 268,5 (HRV) og 267,5 (LRV). Normalvannstand er 268 moh. (NVE Atlas). I utløpet av Trollsvatnet er det planlagt en betongkonstruksjon/dam med størrelse 1,3 m x 11 m ($H_{max} \times L_{max}$). Vannstanden vil bli hevet/senket inntil 0,5 m sammenlignet med dagens normalvannstand. Den planlagte reguleringen innebærer ingen endringer for de tekniske installasjonene for Bruvollrelva kraftverk.

En regulering av Trollsvatnet innebærer ingen endring i størrelsen på tilsiget til Bruvollrelva kraftverk. Installert effekt forblir uendret lik 3,4 MW. Utnyttelsesgraden av tilsiget øker fra 57,7 % for dagens kraftverk til 60,3 % med 1 m regulering av Trollsvatnet. Simulert årsproduksjon for dagens Bruvollrelva kraftverk er 11,2 GWh. Simulert årsproduksjon for Bruvollrelva kraftverk med 1 m regulering av Trollsvatnet er 11,9 GWh.

Produksjonsøkningen i Bruvollrelva kraftverk tilsvarer årsforbruket til 35 husstander, og det antas at anleggsarbeidet vil tilfalle lokale og regionale firmaer. Foreslått utbygging vil påvirke miljøet i ubetydelig grad. For reindrift forventes det liten til middels negativ konsekvens, mens det forventes ubetydelig til liten negativ konsekvens for brukerinteresser. Øvrige tema har lavere konsekvensgrad.»

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Høring

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 2.10.2019 sammen med representanter for søkeren, grunneiere og reinbeitedistriktet. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar. NVE har ikke mottatt noen kommentarer fra søker.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Fylkesmannen i Trøndelag uttalte følgende i brev til NVE den 13.8.2019:

«Reindrift

Området benyttes som sent vinterbeite av Tjåehkere sijte/Østre Namdal reinbeitedistrikt. Det ligger tilknyttet svært sentrale vinterbeiter. Reinen flyttes normalt over Formofossen til kalvingsland/barmarkbeiter i april. Det er oppsamlingsområde på Murbrekfjellet og trekklei for rein øst og vest for vannet.

På sein vinter er simlene digre med kalv og trenger ro for å beite. Reinen er særlig utsatt for forstyrrelser vinterstid, da den er i negativ energibalanse. Reinen er i «sparemodus» til det blir bedre næringstilgang. Menneskelig aktivitet og forstyrrelser gir en fluktrespons hos reinen. Dette medfører at den ikke får ro til å beite.

En regulering av Trollsvatnet vil demme ned noe beiteareal og kunne gi usikker is. I anleggsperioden kan støy og aktivitet forstyrre rein fra beite. Vi ber om at anleggsperioden gjennomføres når det ikke er rein i området. Av søknaden kommer det frem at isen vil være sikker til den brytes opp på våren, selv med reguleringen. Forutsatt at dette er tilfellet, har vi ingen ytterligere merknader.

Klima og miljø

Klima- og miljøavdelingen har ikke vært på befaring og har vurdert søknaden i forhold til vannforskriften og naturmangfoldloven med utgangspunkt foreliggende i kart og kartdatabaser. Vi ser det som positivt at vannkraftpotensialet ved eksisterende vannkraftanlegg utnyttes der dette er mulig uten at det går ut over allmenne interesser. Nærområdet til Trollsvatnet er i dag påvirket av tekniske inngrep. Omsøkte regulering vi ikke redusere areal med store villmarkspregede områder, men to områder med flommarksskog av svært viktig verdi (A) vil kunne bli negativt påvirket av reduserte flomvannsperioder og evt. temperaturendringer som følge av oppdemming av Trollsvatnet. Dette må unngås.

Trollsvatnet og Trollsvannselva vurderes i dag å oppfylle målsettingen i vannforskriften om god økologisk tilstand. Med regulering på inntil 1 meter og minstevannføring på 30 l/s vurderer vi at god økologisk tilstand kan opprettholdes, hvis det legges til rette for at fisk kan passere mellom Trollsvatnet og Trollsvasselve, og at flommarkskogene fortsatt vil tilføres tilstrekkelig flomvann til å opprettholde kvaliteten. Det blir nødvendig å vurdere minstevannføringen. Det kan bli nødvendig å sette denne på et høyere nivå enn det som foreslås i søknaden. Vi ønsker å delta på en evt. fellesbefaring.

Fylkesmannen har ut ifra sine øvrige fagområder ingen ytterligere merknader til saken.»

Sametinget uttalte følgende i brev til NVE den 1.10.2019:

«Reindrift

En utbygging vil ha konsekvenser for reindriften i området. Det er derfor viktig at planlegging og vedtak må skje i nær dialog og samforståelse med reindriften, og at en utbygging og alt anleggsarbeid som følger av en eventuell tillatelse må skje i nær dialog med reindriften.

Kulturminner

Sametinget er ansvarlig myndighet når det gjelder samiske kulturminner. Alle samiske kulturminner fra før 2017 eller eldre er automatisk freda ifølge LOV1978-06-09 nr 50: Lov om kulturminner (kulturminneloven) § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, teltplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver og gravplasser, hellige fjell og offerplasser eller steder det knytter seg sagn eller tradisjoner til. Det må understrekes at dette ikke er en uttømmende oversikt, da den samiske kulturen er meget variert og mangfoldig. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme et fredet kulturminne jf. kulturminneloven § 3.

Skulle det under arbeid i marken oppdages gjenstander eller andre spor som tyder på eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget og fylkeskommunen omgående, jf. kulturminneloven § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken.»

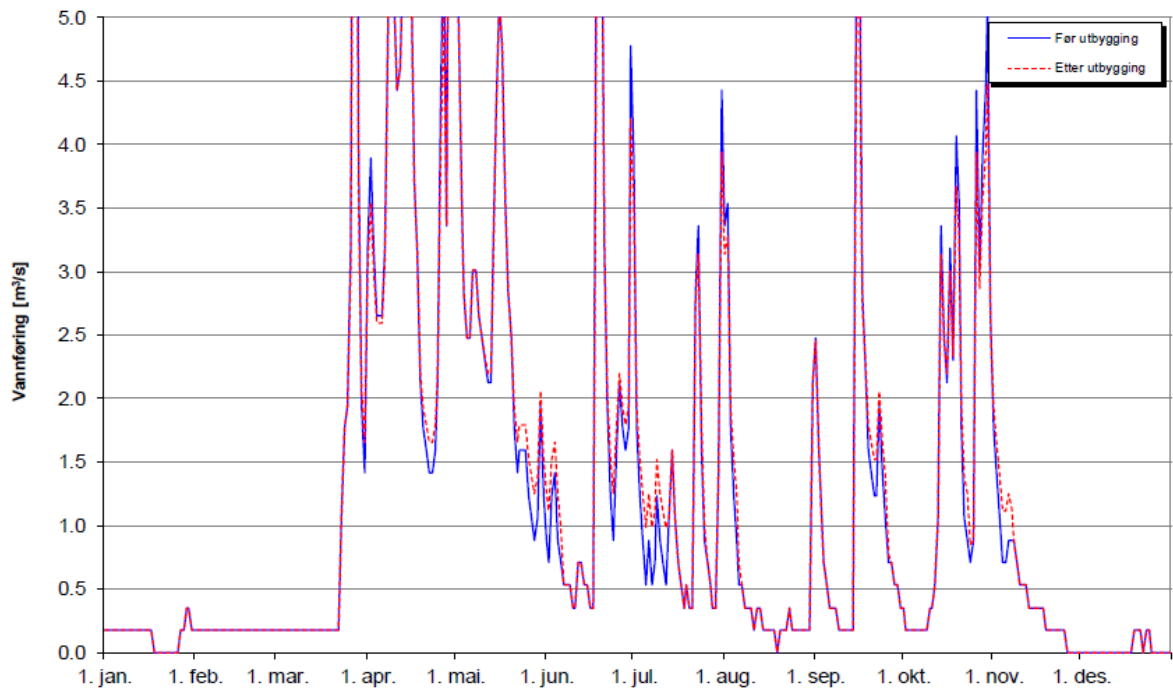
NVE vurdering av søknaden

Hydrologiske virkninger av reguleringen

Den omsøkte reguleringen av Trollsvatnet vil magasinere tilsiget fra et nedbørfelt på 9,1 km². Middelvannføringen ved utløpet av Trollsvatnet er beregnet til 0,42 m³/s. En regulering på 1,0 m vil gi et magasinivolum på 0,4 mill. m³ og en reguleringsgrad på ca. 3 % til magasinet. For hele nedbørfeltet ned til Bruvoll-elva kraftverk blir reguleringsgraden om lag 0,5 %. Søker har foreslått å slippe en helårlig minstevannføring fra reguleringsmagasinet på 30 l/s. Det er omtrent på nivå 5-persentilen for året som helhet.

Det foreligger ikke målinger av vannstand i Trollsvatnet, men normalvannstand er oppgitt til kote 268 basert på kart. Ifølge grunneiere er naturlig vannstandsvariasjon om lag 80 cm. Småkraft AS har søkt om å regulere Trollsvatnet mellom HRV på kote 268,5 og LRV på kote 267,5. Den omsøkte reguleringen er derfor noe utenfor naturlig vannstandsvariasjon. De naturlige vannstandsendringer vil endre seg fra mange kortvarige og mindre variasjoner til færre og større pendlinger i vannstand. Antall dager med høyt vannspeil blir noe høyere, og antall dager med lavt vannspeil blir vesentlig flere. I tørre perioder om sommeren, utover høsten og vinterstid vil vannspeilet i stor grad ligge stabilt nær laveste regulerte vannstand (LRV). Etter regulering vil midlere vannstand bli noe lavere enn naturlig vannstand.

Den omsøkte reguleringen vil bidra til å jevne ut tilsiget til Bruvoll-elva kraftverk, men vil i liten grad redusere flomvannføringer. På elvestrekningen ned til inntaket for kraftverket vil vannføringsdynamikken (se Figur 1) fortsatt være betydelig også etter en eventuell regulering, selv i tørre år. Ved kraftverket blir i dag ca. 58 % av vannmengden utnyttet til kraftproduksjon på årsbasis. 42 % av vannet slippes forbi inntaket på grunn av vannføring over maks slukeevne, slipp av minstevannføring og stans av kraftverket ved for lav vannføring. Ved 1 m regulering av Trollsvatnet vil utnyttbar vannmengde øke til drøyt 60 %.

Figur 1: Vannføring ved kote 150 (noe oppstrøms kraftverkets inntak) i Bruvoll i et middels år (2009).

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden om regulering. Vi har ikke fått vesentlige avvik fra søkers beregninger for midlere årlig tilsig til kraftverket og reguleringsmagasinet for perioden 1961-90.

NVE vil presisere at alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Produksjon og kostnader

Søknad om regulering av Trollsvatnet er et opprustings-/utvidelsesprosjekt knyttet til Bruvollkraftverk. Reguleringen ventes å øke årsproduksjonen i kraftverket med 0,7 GWh fra 11,2 GWh til 11,9 GWh. NVE har vurdert søkers estimater av tilsig og produksjon for regulering av Trollsvatnet og finner disse å være rimelige. Med en spesifikk utbyggingskostnad på 2,14 kr/kWh er dette O/U-prosjektet rimelig i dagens marked.

NVE har beregnet energikostnaden over levetiden (LCOE) til 0,21 kr/kWh (usikkerhet i spennet 0,18-0,24). Energifkostnaden over levetiden tilsvarer den verdien kraften må ha for at prosjektet skal få positiv nettonåverdi. Beregningene forutsetter en kalkulasjonsrente på 6 %, økonomisk levetid på 40 år og drifts- og vedlikeholdskostnader på 7 øre/kWh.

Prosjektet ligger i våre beregninger blant de beste av de vind- og vannkraftprosjektene som har endelig konsesjon per 3. kvartal 2019, men som enda ikke er bygget. Ved en eventuell konsesjon til reguleringen vil det likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten til prosjektet.

Landskap og friluftsliv

Trollsvatnet befinner seg i et skogkledd terreng som er vanlig for regionen. Sjørenden av vannet preges av et våtmarksområde. Skogen på nordsiden av vannet bærer tydelig preg av senere tids skogsdrift. Det er anlagt en parkeringsplass i nordenden av vannet. Her ligger også innhegning for sanking av sau fra sommerbeite. Ved utløpsosen er det satt opp benker og et tilrettelagt ildsted. Det ligger en hytte m/båtนาust på et nes nordøst for vannet. Utløpet av Trollsvatnet er lagt i et ca. tre meter langt rør under en skogsvei som går langs sørsiden av vannet og videre innover til Småvassliseteren (3,8 km fra p-plass). Denne veien er kjørbare med bil i ca. 250 m fra parkeringsplassen. På vestsiden av Trollsvatnet går det en skogsbilvei tilknyttet uttak av tømmer i lia vest for veien.

Ifølge søknaden benyttes området rundt Trollsvatnet til elg-, rype- og skogsfugljakt. Sistnevnte er imidlertid ikke spesielt utbredt. Det opplyses videre at fiskeinteressene i Trollsvatnet er begrenset siden bestanden i vannet bærer preg av høy tetthet med mindre ørret. Det har ikke kommet frem opplysninger i forbindelse med den offentlige høringen eller NVEs sluttbefaring som tilsier at området benyttes til tur- og friluftaktiviteter i særlig grad.

Den omsøkte reguleringen er noe utenfor naturlig vannstandsvariasjon (20 cm) i Trollsvatnet. Etter regulering vil vannspeilet ligge lavere i tørre perioder, og da særlig om sommeren. Det vil gi stedvis en mer synlig strandsone enn tidligere for de som ferdes i området. Det vil trolig også dannes en mindre reguleringszone ved flate/grunne partier langs strandlinja, holmer og skjær. Etter NVEs vurdering vil det trolig være relativt begrensede områder som blir berørt, i og med at det er tale om en moderat senkning av vannspeilet. LRV vil ligge 50 cm under beregnet normalvannstand.

Regulering av Trollsvatnet vil medføre tekniske inngrep ved utløpsosen av Trollsvatnet. Inngrepene vil i hovedsak være knyttet til etablering av reguleringsdam samt noe kanalisering (sprenging/graving) rett oppstrøms dammen. Sistnevnte er nødvendig siden LRV er noe lavere enn naturlig vannstand (som igjen styres av terskelen i utløpsosen). Ut over dette skal det ikke foretas andre tekniske inngrep. Utløpet av Trollsvatnet er i dag berørt av menneskelig påvirkning, og tiltaket vil etter NVE syn i liten grad endre landskapsbildet. Tiltaket vil føre til noe endret vannføring i elva nedstrøms magasinet. NVE mener god terrengmessig tilpasning av dammen og revegetering av midlertidige anleggsområder vil være viktig for å tilbakeføre noe av landskapets naturlige preg. Slipp av helårlig minstevannføring fra vannet er også viktig for å ivareta landskaps- og friluftslivsinteressene i området langs elva nedstrøms.

Naturmangfold

Om kunnskapsgrunnlaget

Sweco AS har gjennomført kartlegging av biologisk mangfold innenfor tiltaksområdet. Feltundersøkelser ble gjennomført den 3.7.2018. GPS-loggen viser at hele strandlinjen rundt Trollsvatnet samt mesteparten av elvestrekningen mellom Trollsvatnet og inntaket for Bruvoll-elva kraftverk ble befart.

Naturtyper og arter

Det er registrert to lokaliteter av naturtypen flommarkskog (A og B-verdi), samt flere MiS-figurer i influensområdet. I tillegg til de registrerte naturtypene, mener Sweco det er potensiale for biologiske kvaliteter i flere deler av vassdraget. Dette gjelder spesielt der vassdraget følger E6 sørover. Potensialet for viktige funksjonsområder for pattedyr eller fugl i området vurderes imidlertid som lite. Det er påvist ørret i Trollsvatnet og øvre deler av vassdraget. Det er ikke registrert forekomster av ål eller elvemusling. Mandelpil (NT) ble registrert i nedre del av Bruvoll-elva (noen kilometer nedstrøms

Trollsvatnet). Samlet sett vurderer Sweco at influensområdet har middels verdi for terrestrisk og akvatisk miljø.

Ved realisering av tilleggsreguleringen vil fugl og vilt i området hovedsakelig påvirkes negativt i anleggsperioden gjennom økt støy og menneskelig tilstedeværelse. Tiltaket vil i liten grad medføre arealbeslag ut over selve betongdammen ved utløpet av Trollsvatnet, siden det allerede er etablert vei til Trollsvatnet. Våtmarksområdet sør i Trollsvatnet vil ikke påvirkes i stor grad, da reguleringen bare forårsaker en vannstandsvariasjon 20 cm utover naturlig vannstandsvariasjon. Større flommer vil ikke påvirkes vesentlig av reguleringen, slik at flommarkskog langs vassdraget fremdeles vil få tilført nødvendig fuktighet og næring. Samlet sett konkluderer Sweco med at reguleringen av Trollsvatnet vil medføre ubetydelig konsekvens for terrestrisk og akvatisk miljø.

Fylkesmannen uttaler at «(...) to områder med flommarkskog av svært viktig verdi (A) vil kunne bli negativt påvirket av reduserte flomvannsperioder og evt. temperaturendringer som følge av oppdemming av Trollsvatnet. Dette må unngås».

De registrerte naturtypene i nedre deler av vassdraget vil i liten grad påvirkes tiltaket grunnet stort restfelt. Ved den omtalte flommarkskogen utgjør bidraget fra restfeltet om lag 80 % totalvannføringen. Flommene vil dermed i vesentlig grad opprettholdes i områder med registrerte flomavhengige naturtyper. NVE deler for øvrig Swecos og fylkesmannens vurderinger av dette fagtemaet.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om regulering av Trollsvatnet legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser og NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

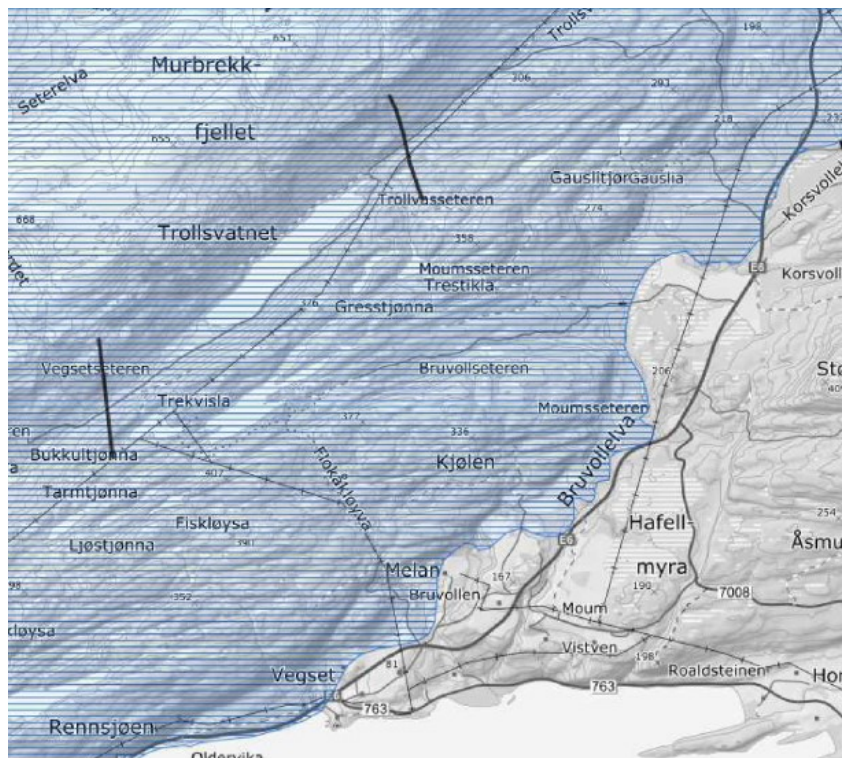
På elvestrekningen nedstrøms Trollsvatnet er det avgrenset to naturtyperlokalteter av flommarkskog. Mandelpil (NT) ble registrert i nedre del av Bruvollelva (noen kilometer nedstrøms Trollsvatnet). Ved flommarkskogen og mandelpil-lokaliteten er restfeltet betydelig, og flomvannføringene vil i liten grad bli påvirket av reguleringen. Etter NVEs vurdering vil ikke eventuell regulering av Trollsvatnet være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

NVE har også sett påvirkningen fra regulering av Trollsvatnet i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Etter NVEs vurdering vil ikke tiltaket medføre en vesentlig økning i den samlede belastningen for biologisk mangfold. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet. Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener derfor at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Reindrift

Prosjektområdet inngår i reinbeitedistriktet Østre Namdal reinbeitedistrikt (Tjåehkere sijte). Totalt reintall på mellom 3500- 4500 de siste ti årene. Ifølge reindriftskart (Kilden) inngår influensområdet i «Vinterbeite 1 – senvinterland». Senvinterland er intensivt brukte områder som normalt er mest sikre mot store snømengder og nedising på midt- og senvinteren. Fylkesmannen opplyser at reinen normalt flyttes over Formofossen (i Grong) til kalvingsland/barmarkbeiter i april. Det går trekkleier nordøst og sørvest for Trollsvatnet (Figur 2). Det er oppsamlingsområde på Murbrekfjellet.

Figur 2: Kart fra reindriftsforvaltningen. Trekkleier nordøst og sørvest for Trollsvatnet er markert med svarte linjer.

Fylkesmannen viser til at simlene er digre med kalv sen vinter og trenger ro for å beite. Reinen er også særlig utsatt for forstyrrelser vinterstid, da den er i negativ energibalanse. Reinen er i «sparemodus» til det blir bedre næringstilgang. Menneskelig aktivitet og forstyrrelser gir en fluktespons hos reinen. Dette medfører at den ikke får ro til å beite. Fylkesmannen trekker frem at en regulering av Trollsvatnet vil demme ned noe beiteareal og vil kunne gi usikker is. I anleggsperioden kan også støy og menneskelig aktivitet forstyrre rein på beite. Fylkesmannen ber derfor om at anleggsperioden gjennomføres når det ikke er rein i området. Av søknaden kommer det frem at isen vil være sikker til den brytes opp på våren, selv med reguleringen. Forutsatt at dette er tilfellet, har fylkesmannen ingen ytterligere merknader.

Tjåehkere sijte har ikke uttalt seg til søknaden, men deltok på NVEs sluttbefaring den 2.10.2019. Under befaringen uttrykte distriktet særlig bekymring for at Trollsvatnet kan få (mer) utrygg is, og at dette vil kunne medføre (økt) drukningsfare for reinen.

Ifølge søknaden er Trollsvatnet normalt islagt i perioden fra starten av februar til medio mars. Det kan også forekomme isdekke tidligere på vinteren, men dette kommer og går avhengig av værforhold.

Bruvollelva ned mot kraftverket fryser til i kuldeperioder, men det er generelt lav vannføring i denne perioden (se Figur 1). Ifølge søknaden forventes det ubetydelige endringer i isforhold ved 1 m regulering av Trollsvatnet.

NVE er enig i at utrygge isforhold er lite heldig, men vi anser ikke at dette vil bli et vesentlig problem ved regulering av Trollsvatnet. Utrygge isforhold på reguleringsmagasin er normalt knyttet til større reguleringsmagasiner der både vannstand og vanngjennomstrømning kan endre seg betydelig gjennom vinteren. Det kan føre til svekkelse av isen langs land og i områder med sterk strøm (utløp, smale sund, grunne områder mv.). For små reguleringsmagasin med lite tilsig i vintermånedene vil vannstanden normalt holdes jevn gjennom vinteren, noe som vil tilsi små endringer i isforholdene.

Etter NVEs vurdering er det først og fremst forstyrrelser i en eventuell anleggsperiode som vil være negativt for reindrifta. Dersom det holdes god kontakt med Tjåehkere sijte i planlegging og oppfølging av en eventuell konsesjon, mener NVE at en regulering av Trollsvatnet utbygging kan gjennomføres med akseptable konsekvenser for reindrifta.

Oppsummering

NVE har lagt vekt på at en regulering av Trollsvatnet vil være et bidrag til en fornybar energiproduksjon med begrensede miljøeffekter. NVE mener at konfliktene ved en regulering i hovedsak, men likevel i begrenset grad, knytter seg opp mot naturmangfold og reindrift. NVE legger til grunn at det ved en konsesjon vil være aktuelt med vilkår som avbøter de negative konsekvensene for disse temaene, så som minstevannføring og krav til anleggsperiode.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser, slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Småkraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til å regulere Trollsvatnet med 1,0 meter. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Siden reguleringen ikke vil medføre endringer i det elektriske anlegget til Bruvollelva kraftverk, kreves det ikke konsesjon etter energiloven for å tillate denne reguleringen.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanddirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Reguleringsgrenser og vannslipp

Småkraft AS har søkt om å regulere Trollsvatnet mellom HRV på kote 268,5 og LRV på kote 267,5. Det foreligger ikke målinger av vannstand i Trollsvatnet, men normalvannstand er oppgitt til kote 268 basert på kart. Omsøkt regulering innebærer en heving og senkning av vannspeilet på 50 cm sammenliknet med naturlig vannstand. Ifølge søknaden er naturlig vannstandsvariasjon om lag 80 cm. Den omsøkte reguleringen er derfor noe utenfor naturlig vannstandsvariasjon. Beregnede vannstander etter regulering viser at midlere vannstand vil bli noe lavere enn naturlig vannstand.

Magasin	Reguleringsgrenser		Reguleringshøyde (m)	Naturlig vannstand (kote)
	Øvre kote	Nedre kote		
Trollsvatnet	268,5	267,5	1,0	268,0

Etter NVEs syn er den omsøkte reguleringen av begrenset omfang og vil ikke gi konsekvenser for landskapet utover de umiddelbare nærområdene til vannet. Områdene nær Trollsvatnet har lokal verdi som friluftsområde, og det er ikke registrert store naturverdier i tilknytning til vannet. Etter NVEs vurdering vil reguleringen være akseptabel gitt de virkningene og avbøtende tiltak som er drøftet for naturmangfold, landskap, friluftsliv og reindrift. NVE fastsetter derfor reguleringsgrensene til øvre kote 268,5 (HRV) og nedre kote 267,5 (LRV) med høydegrunnlag NN2000 som oppført i tabellen under.

Følgende data for vannføring er hentet fra søknaden om regulering og lagt til grunn for NVEs konsesjon til reguleringen og fastsettelse av minstevannføring fra reguleringsdammen:

Middelvannføring	l/s	420
Alminnelig lavvannføring	l/s	20
5-persentil, sommer	l/s	40
5-persentil, vinter	l/s	20

Småkraft AS har forslått en minstevannføring på 30 l/s hele året. Fylkesmannen uttaler at «med regulering på inntil 1 meter og minstevannføring på 30 l/s vurderer vi at god økologisk tilstand kan opprettholdes, hvis det legges til rette for at fisk kan passere mellom Trollsvatnet og Trollsvasselve, og

at flommarkskogene fortsatt vil tilføres tilstrekkelig flomvann til å opprettholde kvaliteten». De uttaler videre at det «blir nødvendig å vurdere minstevannføringen, og det kan bli nødvendig å sette denne på et høyere nivå enn det som foreslås i søknaden». NVE har ikke mottatt noen ytterligere kommentarer fra fylkesmannen.

NVE registrerer at det ikke er påvist naturverdier i øvre deler av vassdraget som skulle tilsi slipp av større minstevannføringer enn foreslått. De registrerte naturtypene i nedre deler av vassdraget vil i liten grad påvirkes tiltaket grunnet stort restfelt. Ved den omtalte flommarkskogen utgjør bidraget fra restfeltet om lag 80 % totalvannføringen. Flommene vil dermed i vesentlig grad opprettholdes i områder med registrerte flomavhengige naturtyper. Ut fra dette fastsetter NVE en helårlig minstevannføring på 30 l/s fra reguleringsdammen.

Dersom tilsiget ved utløpet av Trollsvatnet er mindre enn minstevannføringskravet, og magasinet er på laveste regulererte vannstand, skal hele tilsiget slippes forbi dammen.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn mv.

Detaljerte planer skal forelegges og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Reguleringsdam	Dammen skal plasseres i utløpet av Trollsvatnet i tråd med det som er oppgitt i søknaden med HRV på kote 268,5 og LRV på kote 267,5. Teknisk løsning for tappeorgan i dammen skal godkjennes av NVE. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Avbøtende tiltak	Det skal legges til rette for at fisk kan passere (opp- og nedvandring) mellom Trollsvatnet og Trollsvasselva. Reguleringsdammen skal bygges i sommersesongen for å unngå forstyrrelser for reindriften. Anleggsperioden skal planlegges og gjennomføres i samråd med Østre Namdal reinbeitedistrikt (Tjåhkere sijte). Dette kan ikke endres i detaljplanen.

Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Merknadene fra Sametinget kommer inn under dette vilkåret.

NVE minner om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jmfør kulturminneloven § 8 (jmfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler mv.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Post 10: Registrering av minstevannføring mv.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jmfør forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Brit T. Haugen
fung. seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Vassdragskonsesjon

Kopi til:

Fylkesmannen i Trøndelag
Sametinget / Samediggi
SMÅKRAFT AS v/Martin Vangdal
Snåsa kommune
Trøndelag fylkeskommune